

VRSTE UGOVORA

Ugovor o radu – Ugovor o djelu

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Europska unija
"Zajedno do fondova EU"

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

E
UČINKOVITI
LJUDSKI
POTENCIJALI

Nacionalna
zaklada za
razvoj
civilnoga
društva

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Organizaciju radionice je sufinancirala Europska unija u okviru Operativnog programa: Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 437,194,00 HRK(371.615,53 HRK iz proračuna EU + 65.579,21 HRK iz državnog proračuna). Kodni broj projekta: UP.04.2.1.11.0244
Sadržaj prezentacije isključiva je odgovornost Udruge Institut Pula

Vrste ugovora o radu i modeli angažiranja radnika

- Modele angažiranja radnika možemo opisati kroz sljedeće oblik ugovaranja rada:
- [Ugovor o radu na određeno](#)
- [Ugovor o radu na neodređeno](#)
- [Ugovor o djelu](#)
- [Ugovor o autorskom djelu](#)
- [Studentski ugovor](#)
- [Stjecanje prvog radnog iskustva/pripravnštva](#)
- [Ugovor o volontiranju](#)

Ugovor o radu

- Ugovor o radu sklapa se u pisanom obliku.
- Poslodavac je dužan radniku dostaviti primjerak prijave na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje u roku od petnaest dana od dana sklapanja ugovora o radu ili dostave pisane potvrde o sklopljenom ugovoru o radu, odnosno početka rada.

Obvezni sadržaj pisanog ugovora o radu

Ugovor o radu sklopljen u pisanim oblicima, odnosno potvrda o sklopljenom ugovoru o radu, mora sadržavati sve bitne stavke, a najmanje ove o:

- Imenu i prezimenu radnika, njegovom prebivalištu, odnosno sjedištu, te OIB-u radnika
- mjestu rada, a ako ne postoji stalno ili glavno mjesto rada, napomenu da se rad obavlja na različitim mjestima,
- nazivu posla, odnosno naravi ili vrsti rada, na koje se radnik zapošljava ili kratak popis ili opis poslova,
- danu početka rada,
- očekivanom trajanju ugovora, u slučaju ugovora o radu na određeno vrijeme,
- trajanju plaćenoga godišnjeg odmora na koji radnik ima pravo, a u slučaju kada se takav podatak ne može dati u vrijeme sklapanja ugovora, odnosno izdavanja potvrde, načinu određivanja trajanja toga odmora,
- otkaznim rokovima kojih se mora pridržavati radnik, odnosno poslodavac, a u slučaju kada se takav podatak ne može dati u vrijeme sklapanja ugovora odnosno izdavanja potvrde, načinu određivanja otkaznih rokova,
- osnovnoj plaći, dodacima na plaću te razdobljima isplate primanja na koja radnik ima pravo
- trajanju redovitog radnog dana ili tjedna.

- **Ugovor o radu na određeno vrijeme**

- Ugovor o radu može se iznimno sklopiti na određeno vrijeme, za zasnivanje radnog odnosa čiji je prestanak unaprijed utvrđen objektivnim razlozima koji su opravdani rokom, izvršenjem određenog posla ili nastupanjem određenog događaja.
- Ukupno trajanje svih uzastopnih ugovora o radu sklopljenih na određeno vrijeme, uključujući i prvi ugovor o radu, ne smije biti neprekinuto duže od tri godine, osim ako je to potrebno zbog zamjene privremeno nenazočnog radnika ili je zbog nekih drugih objektivnih razloga dopušteno zakonom ili kolektivnim ugovorom.

- **Ugovor o radu na neodređeno vrijeme**

- Ako ugovorom o radu nije određeno vrijeme na koje je sklopljen, smatra se da je sklopljen na neodređeno vrijeme.

UTVRĐIVANJE VISINE PLAĆE

- Visina plaće u neprofitnim organizacijama najčešće je određena Ugovorom o radu.
- Ugovorena plaća za puno radno vrijeme ne može biti niža od minimalne plaće koja od 1.1.2022.. do 31.12.2022. godine iznosi 4 687.50 kuna.

LISTA OBRAČUNA PLAĆE I NAKNADE PLAĆE

- Prema članku 84. Zakona o radu plaće se isplaćuju do 15.-tog u mjesecu za prethodni mjesec ako nije drugčije određeno kolektivnim ugovorom ili ugovorom o radu.
- Isplatna lista se treba dostaviti radniku u roku od 15 dana od isplate plaće, a ako nema isplate plaće do kraja mjeseca u kojem je plaća ili naknada dospjela na naplatu, u tom slučaju uz potpis ovlaštene osobe i pečat poslodavca.

Lista obračuna plaće i naknade plaće sadrži:

- podatke o poslodavcu: naziv, sjedište, OIB i žiro-račun
- podatke o radniku: ime i prezime, adresa, OIB, banka i broj računa, privremeni račun za ovrhu
- razdoblje, odnosno mjesec za koji se plaća isplaćuje
- podatke o ostvarenim satima rada i druge podatke od kojih ovisi svota plaće ili podatke o satima za koje radnik ostvaruje pravo na naknadu plaće i svote naknade - prema evidenciji radnog vremena
- podatke o doprinosima na i iz plaće
- svota predujma poreza i prikeza uz iskazan osobni odbitak i stope
- utvrđena svota plaće ili naknade plaće
- utvrđena svota i vrsta obustave
- svota za isplatu
- datum određen za isplatu
- svota plaće odnosno naknade plaće koja nije isplaćena ili nije isplaćena u cijelosti

Poslodavac na listi nije obavezan navoditi one podatke koji u razdoblju odnosno mjesecu za koji se plaća ili naknada plaće isplaćuje ne postoje kod radnika.

- Primjer – isplatna lista
 - evidencija radnih sati

JOPPD OBRAZAC

- Obrazac JOPPD je Izvješće o primicima, porezu na dohodak i pirezu te doprinosima za obavezna osiguranja. Namjena obrasca je podnošenje podataka o ukupno ostvarenim primicima po pojedinom poreznom obvezniku.
- Na Obrascu JOPPD prikazuju se sve isplate/obračuni izvršeni u jednom danu.
- Prilikom isplate plaće potrebno je sastaviti JOPPD obrazac. JOPPD obrazac podnosi se na dan isplate plaće, a najkasnije sljedeći dan nakon isplate.

MATERIJALNA PRAVA RADNIKA

- Materijalna prava radnika možemo podijeliti na:

1. Nadoknade :

- prijevoz na posao i s posla mjesnim i međumjesnim javnim prijevozom u visini stvarnih izdataka, prema cjeni mjesecne odnosno pojedinačne prijevozne karte
- prijevozni troškovi i troškovi noćenja na službenom putu
- naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe
- dnevnice
- terenski dodatak u zemlji i u inozemstvu dnevno
- pomorski dodatak
- naknada za odvojen život od obitelji

2.Potpore

- zbog invalidnosti radnika
- za slučaj smrti radnika
- u slučaju smrti člana uže obitelji
- zbog neprekidnog bolovanja radnika dužeg od 90 dana, gdje se razdoblje bolovanja dužeg od 90 dana ne mora odnositi na jednu kalendarsku godinu
- za novorođenu djecu

3. Darovi i nagrade

- dar djetetu do 15 godina starosti
- prigodne nagrade godišnje (božičnica, naknada za godišnji odmor)
- jubilarne nagrade

4.Otpremnine

- prilikom odlaska u mirovinu
- zbog poslovno ili osobno uvjetovanog otkaza, prema Zakonu o radu, za svaku navršenu godinu rada kod tog poslodavca
- zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti za svaku navršenu godinu kod tog poslodavca
- sporazumno raskid ugovora – oporeziva svota

Neoporezivi primici radnika - limiti

- Dnevnice, putni troškovi i prijevoz
 - Troškovi prehrane i smještaja
 - Nagrade
 - Otpremnine
 - Darovi
 - Naknade za obrazovanje, zdravstvo i ostalo
 - Stipendije, nagrade i ostale naknade za učenike, studente i sportaše
 - Potpore u slučaju bolovanja ili smrti
- (Primjer)**

GODIŠNJI OBRAČUN PLAĆE

- Godišnji obračun plaće poslodavac je dužan sastaviti za sve radnike koji su radili cijelu godinu, a posebno je poslodavac obavezan sastaviti kod zadnje isplate u godini ako plaće nisu redovito isplaćivane, ako radnik nije radio cijelu godinu zbog bolovanja na teret HZZO-a ili rodiljnog dopusta, ako je zbog neravnomjernih visina isplata u tijeku godine došlo do većeg poreznog opterećenja
- Godišnji obračun se ne sastavlja za radnika koji nije bio zaposlen kod poslodavca cijelu godinu i za radnika koji je u toku godine mijenjao prebivalište ili uobičajeno boravište

PLAĆA U NARAVI

Primitkom u naravi smatra se:

- korištenje prijevoznih sredstava
- korištenje poslovnih zgrada, stambenih zgrada i stanova, odmarališta i kuća za odmor
- povoljnije kamate pri odobravanju kredita
- primici ostvareni u dobrima i uslugama bez naknade ili uz djelomičnu naknadu

NAKNADE ZA BOLOVANJE I RODILJNI DOPUST

- 100% od osnovice
- roditeljski dopust – od 6 mjeseci do godinu dana života djeteta, odnosno do 30 mjeseci za rođenje blizanaca, trećeg i svakog sljedećeg djeteta
- osobno pravo svakog roditelja i može ga koristiti svaki u polovici trajanja
- može se koristiti s prekidima do 8. godine života djeteta s najavom o korištenju 30 dana unaprijed
- ako roditeljski dopust koristi otac dulje od tri mjeseca produžava se za dva mjeseca
- ako roditelj koristi roditeljski dopust radom s polovicom punog radnog vremena roditeljski dopust se produžava za dvostruko

UGOVOR O DJELU

Ugovor o djelu je ugovor obveznog, građanskog prava, koji se sklapa temeljem Zakona o obveznim odnosima (NN br. 35/05, 41/08 i 125/11).

Obilježja ugovora o djelu su:

- izvođač radi za naručitelja samostalno i neovisno o naručitelju djela,
- izvođač u pravilu ne obavlja poslove u radnom vremenu, nego prema svojoj organizaciji,
- izvođač posao obavlja osobno, ali najčešće ga može povjeriti i trećim osobama
- za obavljeni posao izvođač prima naknadu najčešće po obavljenom poslu, odnosno po predaju djela
- izvođač posao može obavljati u prostoru kojeg sam odredi.

- **Ugovor o djelu** jest ugovor građanskog, obveznog prava reguliran odredbama Zakona o obveznim odnosima, a možemo ga definirati kao ugovor kojim se izvođač obavezuje obaviti određeni posao, kao što je izrada ili popravak neke stvari, izvršenje kakva fizičkog ili umnog rada i sl., a naručitelj se obavezuje platiti obavljeni posao. U tom smislu, **bitne stavke ugovora o djelu su djelo i naknada, a subjekti ugovora su naručitelj i izvođač posla.**

Razlika između ugovora o djelu i ugovora o radu na određeno vrijeme

- Kod ugovora o radu imamo poslodavca i radnika, radni odnos te plaću za obavljeni rad, dok **kod ugovora o djelu imamo naručitelja i izvođača, djelo koje je potrebno izvršiti i naknadu za izvršenje istog.**
- Za rad po ugovoru o djelu nije bitno je li ta osoba u radnom odnosu, nezaposlena ili umirovljenik, već da obavlja poslove (djelo) koji imaju obilježja ugovora o djelu. Potrebno je naglasiti da **ugovor o djelu nije zamjena za ugovor o radu na određeno vrijeme.** Ugovor o radu može se iznimno sklopiti na određeno vrijeme, za zasnivanje radnog odnosa čiji je prestanak unaprijed utvrđen rokom, izvršenjem određenog posla ili nastupanjem određenog događaja.
- Ugovor o djelu ne sklapa se na određeno vrijeme, već za izradu nekog djela ili rezultata rada.

Obračun ugovora o djelu

STAVKA	IZNOS
Bruto naknada	8.500,00 kn
Mirovinsko 1. stup (7,50 %)	637,50 kn
Mirovinsko 2. stup (2,5 %)	212,50 kn
Dohodak	7.650,00 kn
Porezna osnovica	7.650,00 kn
Porez po stopi 20%	1.530,00 kn
Prirez po stopi 18%	275,40 kn
Ukupno porez i prirez	1.805,40 kn
Neto	5.844,60 kn
Bruto dohodak	8.500,00 kn
Doprinos za zdravstveno 7,5%	637,50 kn
Ukupni trošak isplatitelja	9.137,50 kn

- **Na primitke po osnovi ugovora o djelu plaća se:**
- doprinos za mirovinsko osiguranje po stopi od 10% (I. stup 7,5 % i II. stup 2,5 %),
- doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi od 7,5%,
- porez na dohodak po stopi od 20% te
- prirez, ukoliko je propisan.

UGOVOR O AUTORSKOM DJELU

Autorsko djelo je originalna intelektualna tvorevina iz književnoga, znanstvenog i umjetničkog područja koja ima individualni karakter, bez obzira na način i oblik izražavanja, vrstu, vrijednost ili namjenu.

- Autorska djela su:
- jezična djela (pisana djela, govorna djela, računalni programi), glazbena djela, s riječima ili bez riječi, dramska i dramsko-glazbena djela, koreografska i pantomimska djela, djela likovne umjetnosti (s područja slikarstva, kiparstva i grafike), bez obzira na materijal od kojega su načinjena, te ostala djela likovnih umjetnosti, djela arhitekture, djela primijenjenih umjetnosti i industrijskog dizajna, fotografска djela i djela proizvedena postupkom sličnim fotografskom, audiovizualna djela (kinematografska djela i djela stvorena na način sličan kinematografskom stvaranju), kartografska djela, prikazi znanstvene ili tehničke prirode kao što su crteži, planovi skice, tablice i dr.
- Prijevodi, prilagodbe, glazbene obrade i druge prerade autorskog djela, koje su originalne intelektualne tvorevine individualnog karaktera, zaštićene su kao samostalna autorska djela.

- Prema propisima o porezu na dohodak autorski honorari smatraju se drugim dohotkom kao i svi ostali primitci ostvareni povremenim samostalnim radom.
- U poreznom smislu autorski honorari i autorski honorari s umjetničkim obilježjem razlikuju se od ostalih primitaka koji se smatraju drugim dohotkom jer se doprinosi i porez na dohodak obračunavaju na smanjenu osnovicu za troškove u paušalnoj svoti od 30 % ili 55 %, ako je riječ o autorskom honoraru s umjetničkim obilježjem, što ima utjecaj na način obračuna doprinosa i poreza na dohodak.

Obračun Autorskog ugovora

Bruto iznos	6.307,87 HRK
Izdatak 30,00%	1.892,36 HRK
Osnovica za obračun doprinosa	4.415,51 HRK
I. stup mirovinskog osiguranja	331,16 HRK
II. stup mirovinskog osiguranja	110,39 HRK
Ukupno doprinosi na bruto	441,55 HRK
Porezna osnovica	3.973,96 HRK
Porez 20,00%	794,79 HRK
Prirez (Pazin) 9%	71,53 HRK
Ukupni porez i prirez	866,32 HRK
Doprinos za zdravstveno osiguranje	331,16 HRK
Ukupni trošak	6.639,04
Neto iznos	5.000,00

RAZLIČITI OBRAČUNI UMJETNIČKIH HONORARA I STATUSI UMJETNIKA

- Osobe koje se bave umjetničkim ili kulturnim djelatnostima i kojima je to jedino i glavno zanimanje, a koje nisu u radnom odnosu, svoj status imaju reguliran [Zakonom o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva.](#)
- **Područja umjetničkog stvaralaštva su:** književno, književno-prijevodno, kazališno, filmsko, glazbeno, glazbeno-scensko, baletno, plesno, uključujući umjetničko izvođenje autorskih djela u tim područjima, likovno i primijenjeno likovno (slikarsko, kiparsko, arhitektonsko), umjetničko oblikovanje, umjetnička fotografija, multimedijalno stvaralaštvo i sl.
- Umjetničko djelo određuje se potvrdom nadležne strukovne umjetničke udruge ili ovlaštene agencije prilikom naplate autorskog honorara.

- Pri ugovaranju honorara je stoga važno nedvosmisleno utvrditi od kojeg se iznosa uskraćuje porez i pirez, odnosno, jasno navesti bruto ili neto iznos umjetničkog honorara.
- Naručitelj će na temelju potvrde strukovne udruge umanjiti navedeni bruto honorar za 55% i na dobivenu osnovicu će platiti porez i pripadajući pirez, a ostatak će uplatiti na žiro račun samostalnog umjetnika – autora. Na mrežnoj stranici Ministarstva kulture (<https://min-kulture.gov.hr/popis-umjetnickih-strukovnih-udruga-na-temelju-cijih-potvrda-se-ostvaruju-porezne-olaksice/6367>) nalazi se popis i podatci ovlaštenih strukovnih umjetničkih udruga i ovlaštenih organizacija.

Obračun umjetničkog autorskog honorara uz 55% izdatka:

Autorski honorar (bruto)	10.000,00
Izdatak 55%	5.500,00
Dohodak	4.500,00
Doprinos MIO I i II stup (10%)	450,00
Porezna osnovica	4.050,00
Porez 20%	810,00
Neto za isplatu	8.740,00
Doprinos za zdr. osiguranje (7,5%)	337,50
Ukupni trošak	10.337,50

Obračun autorskog honorara kada doprinose terete proračun RH

- Umjetnici koji su ostvarili pravo u skladu s Pravilnikom o načinu i uvjetima za priznavanje prava samostalnih umjetnika za priznavane prava samostalnih umjetnika na uplatu obveznih doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje iz sredstava proračuna Republike Hrvatske (Nar. nov. br. 91/15.), prilikom ugovaranja honorara trebaju dati isplatitelju na uvid dokaz da im se doprinosi plaćaju na teret Republike Hrvatske. U tom slučaju isplatitelj nije obvezan obračunati doprinose nego samo porez na dohodak i pirez.

Autorski honorar (bruto)	10.000,00
Izdatak 55%	5.500,00
Dohodak	4.500,00
Doprinos MIO I i II stup (10%)	0,000
Porezna osnovica	4.500,00
Porez 20%	1.080,00
Neto za isplatu	8.920,00
Doprinos za zdr. osiguranje (7,5%)	0,00
Ukupni trošak	10.000,00

Obračun autorskog honorara autoru koji je u sustavu PDV-a

- Uz potpisani autorski ugovor, autor je obvezan ispostaviti naručitelju račun za uslugu, odnosno autorski honorar, uvećan za PDV od 25 %. Račun mora sadržavati sve elemente računa propisane Zakonom o porezu na dodanu vrijednost.

Autorski honorar s PDV-om	12.500,00
PDV	2.500,00
Autorski honorar	10.000,00
Izdatak 30%	3.000,00
Dohodak	7.000,00
Doprinos MIO I i II stup (10%)	1.400,00
Porezna osnovica	5.600,00
Porez 20%	1.120,00
Neto za isplatu	7.480,00
Doprinos za zdr. osiguranje (7,5%)	337,50
Ukupni trošak	10.337,50+2.500

Isplate strancima – nerezidentima putem ugovora o djelu i autorskih honorara

- nerezident je fizička osoba koja u RH nema prebivalište ili uobičajeno boravište.
- Nerezidentu se oporezuje dohodak samo ostvaren u tuzemstvu, i to prema svim izvorima dohotka navedenim u Zakonu o porezu na dohodak. Među njih spada i drugi dohodak, odnosno isplata putem ugovora o djelu i autorskih honorara.
- Primitci od drugog dohotka koji se isplaćuju nerezidentima podliježu obvezi obračuna doprinosa za obvezna osiguranja i obvezi obračuna predujma poreza na dohodak. Pritom se predujam poreza na dohodak obračunava po stopi od 20 %.

O čemu treba voditi računa kod isplate strancima – nerezidentima u obliku autorskog honorara ili drugog dohotka?

- Kako će se oporezivati isplate strancima, koje su po naravi primitci nerezidenata, ovisi o tome je li RH s državom rezidentnosti toga poreznog obveznika (nerezidenta) sklopila:
 - međunarodni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja s državom iz koje dolazi nerezident;
 - međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju (na snazi su i dalje ugovori sklopljeni s Bosnom i Hercegovinom, Srbijom, Crnom Gorom, Makedonijom, Turskom, Korejom, Australijom, Kanadom i Quebecom);
 - je li riječ o poreznom obvezniku na kojeg se odnose propisi o socijalnom osiguranju važeći za EU.

Zašto su bitni međunarodni ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja?

Međunarodni ugovori čine dio unutarnjega pravnog poretku RH i po pravnoj su snazi iznad tuzemnih propisa. Dakle, ako je RH sklopila Međunarodni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja s državom rezidentnosti primatelja drugog dohotka, tada je isplatitelj obvezan primijeniti odredbe tog ugovora.

Koji se propisi primjenjuju na porezne obveznike (nerezidente) koji su rezidenti tj. državlјani članice EU?

- Ulaskom RH u EU primjenjuju se Međunarodni ugovori o socijalnom osiguranju i uredbe EU-a koje se odnose na koordinaciju sustava socijalne sigurnosti. Oni zamjenjuju sve dosadašnje sporazume koje je RH sklopila s državama članicama EU-a (uključujući Norvešku i Švicarsku).

Kako se određuje hoće li se na isplate ugovora o djelu ili autorske naknade obračunavati doprinosi za obvezna osiguranja?

- Prije isplate strancima, obvezno provjerite u kojem su statusu u obveznom osiguranju (mirovinsko i zdravstveno osiguranje). Naime, o statusu u obveznom osiguranju nerezidenata ovisi hoće li tuzemni isplatitelj obračunati i platiti doprinose za socijalno osiguranje. Kada se isplatitelju prije isplate drugog dohotka dostavi jedan od navedenih dokaza, isplatitelj ne mora obračunati i uplatiti doprinose za socijalna osiguranja prema tuzemnim propisima.
- Status u socijalnom osiguranju nerezidenata utvrđuje se propisanim dokazima:
 - potvrdom A 1 kojom se dokazuje tj. određuje zakonodavstvo o socijalnom osiguranju države članice EU-a (i Europskoga gospodarskog prostora: Island, Norveška, Lihtenštajn, Švicarska) koje se primjenjuje na osobe (strance) kojima tuzemni isplatitelji isplaćuju drugi dohodak po hrvatskim poreznim propisima;
 - potvrde o socijalnom osiguranju osobe (stranca) iz države s kojom RH primjenjuje ugovor o socijalnom osiguranju.

- Potvrde o pripadnosti socijalnom osiguranju nerezidenti trebaju ishoditi u svojim domicilnim državama i u institucijama koje su nadležne za izdavanje tih potvrda.
- Sukladno odredbi [Pravilnika o doprinosima](#), navedeni dokaz o obveznom osiguranju ne smije na dan isplate primitka biti stariji od šest mjeseci.
- Ako takav dokaz ne postoji isplatitelj će utvrditi obvezu doprinosa te doprinose obračunati i uplatiti, a potom izvijestiti o tome, kako je propisano [Zakonom o doprinosima](#) i [Pravilnikom o doprinosima](#). Relevantni dijelovi zakona i pravilnika odnose se na doprinose prema primitku od kojega se utvrđuje drugi dohodak.
- Pri obračunu i podmirivanju javnih davanja na drugi dohodak isplatitelju je za uplatu potreban OIB nerezidenta.

Treba li se na primljene usluge nerezidenata plaćati PDV?

- Prema Zakonu o PDV-u na bruto iznos drugog dohotka (ugovor o djelu i autorski honorar) prilikom isplate potrebno je obračunati PDV.
- Tvrtke koje su u sustavu PDV-a mogu ga obračunati kroz PDV obrazac bez plaćanja.
- No, kada je isplatitelj drugog dohotka tvrtka ili udruga koja **nije u sustavu PDV-a**, trebat će platiti PDV na bruto iznos usluge za mjesec u kojem je usluga izvršena. Naime, takve tvrtke nemaju mogućnost priznavanja PDV-a.
- Navedeno proizlazi iz Zakona o PDV-u .

Studentski i učenički ugovori

- Posredovanje u zapošljavanju redovitih studenata pri hrvatskim sveučilištima obavljaju posebne ustrojbine jedinice studentskih centara, studentski servisi.
- Posredovanjem se smatra vođenje očevidnika članova i obavljenih posredovanja, obrada tržišta studentskog rada, obračun i naplata studentske zarade od poslodavca u korist studenta, propisanog doprinosa, naknade za posredovanje te isplata punog iznosa zarade studentu.
- Pri zapošljavanju redovitih studenata zaključuje se određena vrsta Ugovora o djelu redovitog studenta, kojeg posrednik, studentski servis uručuje studentu prije početka, tijekom ili nakon obavljenog posla, a on mora sadržavati:
 - ime i prezime redovitog studenta , OIB, broj članske isprave, puni naziv i sjedište poslodavca
 - u ugovoru su predviđene rubrike za vrstu posla, broj radnih sati, cijenu i iznos zarade te ovjeru i potpis poslodavca i potpis studenta
- Ugovor, preuzet od nadležnog studentskog servisa, redoviti student uručuje poslodavcu. Poslodavac je dužan popuniti obrazac ugovora te ga ovjeriti najkasnije u roku od 15 dana nakon obavljenog posla, odnosno nakon što mu student/i ca po obavljenom poslu dostavi ugovor. Ovjereni i ispunjeni ugovor poslodavac treba dostaviti nadležnom studentskom servisu.

Stjecanje prvog radnog iskustva/pripravnštva

- Pod stjecanjem prvog radnog iskustva podrazumijeva se prvo zapošljavanje u stečenoj obrazovnoj razini, a na poslovima vezanim uz poslove stečenog zvanja.
- Poticanje zapošljavanja osoba sufinanciranjem troška plaće poslodavcima (do 50% godišnjeg troška bruto II plaće radnika ili 75% za osobe s invaliditetom).

Volontiranje

- Volontiranjem se smatra dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit druge osobe ili za opću dobrobit, a obavljaju ih osobe bez postojanja uvjeta isplate novčane nagrade ili potraživanja druge imovinske koristi za obavljenou volontiranje.
- Razdoblje stručnog osposobljavanja za rad može trajati najduže godinu dana po Zakonu o radu, a po Zakonu o poticanju zapošljavanja može trajati do 12 mjeseci za osobe koje su završile preddiplomski, diplomski ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, odnosno preddiplomski ili specijalistički diplomski stručni studij ili 36 mjeseci za osobe u obrtničkim zanimanjima u vezanom obrtu i zanimanjima u kojima je obavljanje poslova uvjetovano članstvom u strukovnim udruženjima osnovanim sukladno posebnom propisu.

Za više o EU fondovima: www.esf.hr i www.strukturnifondovi.hr